

PETER MOSKAČ
MOTORKÁR

Text © Peter Moskaľ, 2014

Obálka © Lubomír Vlček, 2014

Grafická úprava © Pavel „Hirax“ Baričák

© HladoHlas Group, spol. s r. o.

Rumunskej armády 1/6, 036 01 Martin

info@hladohlas.sk, www.hiraxshop.sk

1. vydanie

Martin 2014

ISBN 978-80-89711-00-0

Peter Moskal'

MOTORKÁR

Lepšie to neviem

Svet sa už netočí, len sa tak motá. Keď nám unavená zotrvačnosť odpojí kábel pohodlných ilúzií, sme stratení. Bez ohňa, bez kameňa, bez zubov. Čierni aj bieli, smrteľní aj naivní. Všetky odtiene medzi tým. Matky, otcovia a ich deti. Pohoniči a ťažné kone. Kusy mäsa obalené do životopisov. Namiesto životopisov tlačivá. K tlačivám zložitá vysvetlivky.

Potkýname sa na vlastných prahoch, mávame z vesmíru ako majstri. Jeme cudzie jedlá, kazíme vlastné vtipy, lásku si mylíme so sexom, sex s módou. Šaty robia dojem človeka. Človek je vzácny druh.

Smejeme sa na povel. So všetkou drzosťou nosíme vlajku civilizácie. Bohovia to s nami definitívne prehrali. Víťazom vykáme a bojíme sa ich. Šliapeme stále do tých istých výkalov. Akoby sme ich chceli zničiť roznošením na kopytách. Na vysokých opätkoch do každej postele. Ráno do práce, do škôlky, do všetkých zvyšných dní.

Základné stavebné bunky rozhovorov napadnuté rakovinou. Domčeky z karát na kľúč. Trochu kvetov a veľa buriny. Bývalé lásky sa nehlásia, bývalí spolužiaci okrádajú štát, štát okráda ľudí, ľud zachováva ľudovú slovesnosť, namiesto hnevu fúkame do fujár. Kyslá kapusta obsahuje veľa vitamínu C, ale pripravená je už novela tohto znenia.

Nevypíť je hriech. Voda riek stúpa, klesá, váha, či sa nemá už konečne poriadne nahnevať. Stresujeme doma, múdrieme v krčme, triezvieme už po ceste. Je tak veľa motoriek a tak málo motorárov. Niet s kým pokecať, lebo sa práve začala porada o metodike rozhovoru.

Z rádií znie hudba, pred ktorou staré psy utekajú do poľa a suky ju milujú pri rýchlovke.

Pekné prežíva, škaredé sa množí. Do jedného gigabajtu sa zmestí jeden vegetariánsky film s horčicou a kečupom alebo kompletná diskografia Pink Floyd aj s akordmi. A stále ešte zostáva množstvo nevyužitého miesta na vlastné nápady. Nenapadá nám nič. Iba to dať hlasnejšie.

Vlasáčom lietajú lupiny z parochní, holohlavým sa prášia z brady. A tieto triesočky ľudí padajú na každodennú prácu, na každodenný chlieb, na každodenný deň. Začína sa vždy na východe. Len okolo toho zbytočne špekulujeme. Rus, Američan a Slováčok.

Málokto by vtíp sa stáva kultovým. Dávno som nevidel medveďa, líšku a zajaca zapíjať cenu za kultový scenár. Klasici poľahujú z cigár, no až dym z nich robí klasikov. Stoja na trhu akoby náhodou. Ale sú tiež na predaj. Moderné umelkyne po tvorivej pauze dokončujú ťah štetcom. Hrubý a dlhý.

Molekula vesmíru, lístok v potoku, myš v labyrinte, prevapeaná tvár v skrytej komore. Žiadne dopravné značenie, do konca života ani náznak konca. Sme toho svedkami. Dá sa to aj prežiť, dá sa to aj vychutnať. Nemusí to byť zlé a môže to byť aj pekné. Môžeš pre to zomrieť alebo zomrieť práve pre to. Rozmeniť na drobné, kúpiť posledný kus oblohy pre sláviku v klietke.

Je to žena, je to viera, je to bláznovstvo, je to melódia, ktorá sa s tebou ťahá životom. Ohmataná plastelína, obhryzené jablko. Radosť odložená na horšie časy. Nevieme ani ako vlastne vyzerajú tie najhoršie.

Pohyb a čas. Nesúhlasím, chápem, poslušne hlásim, šliapem. Robím to, čo by som nemal. Robím to, čo môžem.

Slnko sa leskne na nádrži, neviem si vybrať smer ani cieľ. Nič zvláštne. Všetko tu už bolo dávno a nespočetne veľakrát. Ale prvýkrát si pamätám, že som to ja.

Smetiarske autá zbierajú jednorazovú poéziu, jeme desiatu a vyhrievame sa na veľkej prestávke medzi ťadovými dobami.

V knižniciach zatiaľ žltnú knihy. Jedna tam chyba.

Isto si ma pamätáš. Mal si ma už tak blízko. Ovoniavali sme sa, ale nesišli na seba. Bola som jednou z tých, na ktoré si dlho hľadel a neodvážil si sa. Iná. Dokonalá. Bojoval si sám so sebou. Ja som to videla. Chcela som pomôcť úsmevom, no nakoniec som ti to neuláhčila. Nespýtal si sa nič hlúpe. Ani koľko je hodín, ani či náhodou neviem, aká je vzdialenosť medzi Zemou a Mesiacom. Nespýtal si sa nič.

Čakala som. Mlčal si. Nedočkali sme sa. Mohli sme byť dokonale šťastní. Nepremenili sme šancu a zľakli sme sa, že je to už koniec hry.

Poznáš zo mňa len zlomky. Tušíš, že som bosorka a mám rada tie dni, ktoré sa začínajú nocou. Keď je denné svetlo pokračovaním tmy, a nie naopak. Keď vysajem energiu rána a poobedie prespím. Okrem mňa sa nič dôležité na svete nedeje. Viem vypnúť telefón. Sny zabúdam, život zabudnúť neviem. Rada nosím sukne.

S niekým alebo sama. Viem oboje. V nejasných veciach vždy jasno. Sem-tam výkyv z normálu. Smrteľhá. Sem-tam šťastná. Neporaziteľná, keď mám dosť peňazí na muziku a krmím jukebox tesne pred záverečnou. Keď cítim, že okolo mňa obiehajú znamenia. Som len príliš náročná, neviem si z nich chytiť ani jedno.

Odbieham a vraciam sa. Svet je pre mňa obrovský. Množstvá nahodených návnad. Chutia mi kyslé veci, mám rada zelenú.

Keby si chcel a mohol, som tvoja. Prečo si nepísal?

Bál som sa a vyhovárал, že niet o čom. Neklamal som. Bolo mi príliš dobre alebo príliš zle. Čakal som na lepšie časy. Že to príde samo. Ono. Orechové. Moje. Nevedel som udržať správnu prevádzkovú teplotu hlavy a spokojné telo. Nemal som prežiť všetky písmená svojho príbehu. Na vymyslené kecy nemám žalúdok. Nie som spisovateľ.

Bola si ešte ďaleko. Chýbala mi viac motorka než ty. Teba som chcel zbalíť neskôr. Navždy.

Plány len na zajtra. Alebo ani to nie. Zajtrašok bol vždy ďaleko. Učil som sa nové slová a mlieko mi tieklo po brade. Na vlastnej koži som si zapamätal, že rok draka je len fráza. Nič nemení. Ale keby som mal dračie tričko, budem ho nosiť do roztrhania.

V zrkadle vidno, ako rýchlo tikajú sekundy. Ide z toho strach, a tak som si začal nahlas spievať.

Nespomaľoval som ani vtedy, keď som bežal opačne. Zbieral som čerstvé bobule zážitkov, tlačil z nich šťavu, pil ich z roso-

ných pohárov. Povedal som nahlas do mikrofónu, že na ne nikdy nezabudnem. Ako nejaký frajer, ktorý na to má.

Zabúdala som. Frajerina je ťažká. V nerozvitej vete. Nechýbalo mi ležanie na verejnom priestranstve s ľuďmi bohatými na tuk. Žiadna obsluha.

Začneš skoro a bude to nedozreté. Odložíš na neskôr a znižuje ti to.

Vedel som, kde a prečo stojím. Nebol som si len istý, či písať naozaj chcem. Žiaden iný dôvod by ma nezlomil. Nádoba nebola plná. Nekvasilo. Málo mušiek okolo suda. Chcel som variť pamätný ročník. Ten chľast jednoduchej zábavy obyvateľstva, z ktorého ťa rozbolí hlava, sa predáva za výhodné ceny hocikde. Nechcem ťa opíjať, nechcem blbosť, na ktorú tisíckrát klikneš, keď sa ma nevieš dočkať. Ani prosbu, ani prikázanie, ani riadok v dennej tlači. Granuly daj psovi, život deťom, peniaze štátu. Daj psovi, daj deťom, daj štátu, daj chlapom. Daj všetkým.

Stádo pohlavne, rasovo a nábožensky zrovnoprávnených kurirov, ktoré behajú, otravujú, kradnú, predstierajú, núkajú so zľavou, predávajú. Tak veľmi hlučne. Všade. Nedôstojne.

A mne nech dajú čas. A pokoj. Narodím sa vždy, až keď si ma niekto trikrát tajne želá. Spadnem zo svojho súhvezdia. Nájdu ma, až keď vychladnem. Zberateľský kúsok.

Bál si sa, že si už všetko povedal. Bál si sa, že nie si ešte dosť múdry? Vtedy ti to ešte nebolo jedno. Nerátal si so mnou. Ani si si ma nevedel predstaviť. Si samolúby chlap, ktorý zúri, ak ho nikto na svete nepočúva. Myslíš si, že všetci sú už tak veľmi skazení čítaním reklám o blížiacom sa konci sveta. A pritom ja sa ani veľmi nemalujem. Len si zvýrazňujem oči.

Máš príliš veľkú spotrebu energie. Veľa dýchaš, miešaš sa s čistým kyslíkom. Prudko horíš. Pripadáš mi, ako keby si sa z celej sily o niečo márne snažil.

Zlomil si si necht. Lámeš kladivá. Pošpinil si červené koberce bielym vínom. Nechceš tak veľa, len hýbať celým vesmírom. Zatiaľ len teoreticky, hračkársky a dosýta naje-

dený. Na revolúcie si nenašiel odvahu, lebo veľmi rád a veľa spíš. Sníva sa ti, že ťa vysmejú a na konci sna aj do teba vyrežú tekvicový úsmev.

Rozzúrené matky, dospelí otcovia, vzorní pracovníci, lenivá mládež, potenciálne milenky a zabudnutí kamaráti. Všetka tá rovnako nešťastná ľudská masa, ktorá sa raz za čas zoradí za tortou a spieva Happy birthday to you. Bojíš sa, že vedia viac trestať než chápať. Bojíš sa zodpovednosti pred nimi.

Len veľa o sebe rozprávaš a málo ma hladíš. Nechtiac mi ubližuješ, nevieš ma poľúkať.

Myslíš si, že akýmsi zázrakom ty sám prežiješ obdobie temna, v ktorom sa umenie zamieňa za tovar, za peniaze, za slávu. Beháš bosý, a pritom sa ti hnuší aj holubí trus. Aj holub samotný.

Ani v hustej hmle sa nechceš podobať na obchodníka. Poistku stále chápeš ako pevné lano, ktoré ťa drží, keď padáš, anieako dvojmopodpísaný papier. Nechceš byť cirkusový lev s miskou ryže na raňajky. Stojíš pri ceste, na ktorej značky plnia len estetický význam. Tentoraz nestopuješ. Trochu si vyrástol v letných dažďoch. Čakáš, kým všetci prejdú, aby si mohol kráčať sám.

Nevysmievam sa ti, ani ťa neuctievam. Čo nemám, to nepotrebujem. Výnimka vo mne potvrdzuje ženu. Potrebujem si chvíľu pomlčať. Aby som potom mohla hovoriť hoc aj o láske. Neboj sa, som ozajstná. Som tu.

Povedz mi svoj začiatok.

Prechádzam uličkami stanového mesta a sám seba ešte pramálo tuším. Sledujú ma vyhasnuté reflektory motoriek. Ako posol v stredovekom meste kráčam rovno za kráľovnou. Hviezdy na nebi sú v plnom počte. O chvíľu ich bude o jednu menej. Jedna spadne pre mňa.

Je čas na lásku, na nočné kúpanie, na čakanie úsvitu. Na dôležité telefonáty, v ktorých mi to rozospaté hlasy ani nezdvihnú. Chlap bez tváre a bez mena ma predstavil svojej ušľachtilej

mašine. Možno bola rozprávková. Možno to nebol ani chlap, ale len kocúr prezlečený za chlapa, ktorý ma doviedol na miesto činu. Chladnokrvne som ten čin spáchal.

Ľahký priestupok proti mravnosti. Len som si sadol a ohmatal si vyleštenú krásku. Vzrušujúca. Cudzia. V tej chvíli chcel Sokrates posmrtné rozviesť svoju slávnú vetu, ale predbehol som ho. Viem, že každá motorka má svojho pána. Viem, že nič nemám.

Vrieskali na mňa úradníčky, predsedníčky komisií, deti z nákupných vozíkov, vráskavé učiteľky praktického života. Oстал som za trest po škole. Ohundral som obraz prezidenta. Nič ho do mňa nie je. Stokrát som napísal na tabuľu, že raz budem mať, čo chcem. Minul som celú kriedu, a potom som to ešte škriabal kameňom ako väzeň pred popravou. Zalúbil som sa do slobody.

V tú noc sa zo mňa stal motorkár. Rozostúpilo sa more, človek vkročil na Mars, tleskala celá Čína, otehotneli staré dievky, na dne jazera objavili neandertálcu, vznikla únia nezávislých zmrzlínárov. Diali sa také bežné veci. Keď som sa narodil a robil z toho vedu ako to robí Boh z Otca, zo Syna i z Duchu Svätého. Amen.

Predstavil som si tvoje pevné stehná. Ruku okolo pása, ktorou ma môžeš spomaliť. Pokrčenú mapu v brašne. Pod tvojimi vecami na spanie, jedlo na jeden deň. Ľudí, ktorí nám mávajú. Za dubovým stolom v krčme pri ceste piješ svoje malé pivo a ja prinášam nealkoholickú obeť našej ceste. Máš vždy poruke gumičku na zopnutie vlasov a lesk na pery. Sadáš si za mňa pred všetkými a rafinovane im na pozdrav vyšpúliš chutný zadoček. Moja. Drž sa.

Slnko je už červené, podávaš mi kolíky na stan, zbieraš drevo na oheň a moje piesne poznáš naspamäť. Si ešte mladá na sklamania. Chcem ťa pobozkať, ale rozplynieš sa. Som na začiatku a sám.

Otvoril som oči, poďakoval tomu mužovi bez tváre, zosadol z jeho motorky a šiel ťa hľadať na ďalšie strany knihy.

Na ďalšej strane je len lietadlo. Obrázok bez opisu. Nepíšeš veľa. Si v ňom, však?

Pri okne. Frankie spieva, ako si život vie spraviť po svojom. Nevie sa tej piesne v hlave zbaviť. Zdá sa mi to ako provokácia, keď ani neviem, kam vlastne letím. Londýn som videl len na mape. Nikto ma tam nečaká. Je november, o chvíľu budú Vianoce a možno mi bude zima. Tehlová, neomietnutá, imperialistická. Proti nej mám len požičané peniaze a svoju starú zelenú bundu.

Som pripútaný, aby som sa nezabil proti predpisom. Ako ľahko sa to spieva a aké ťažké je udržať slzy, keď sa kolesá prestanú dotýkať zeme. Polia, lúky, lesy, hranice, národné obrodenie, národ, jazyk, rodný list, mraky a hmla. Slováci s krížovkami. Naučili sa lietať.

Letušky robia, čo môžu. Šikovné dvojjazyčnice. Nemám chuť ani na nápoj, ani na ne. Frankie ešte stále provokuje. Vravím si, že tá pieseň je aj o mne. Hlavne o mne. Alebo som len zas naletel sám sebe. Nedokonalý potomok Adama. Výhovorka. Obyčajný klamár. Pierko vo vetre, čo chce byť režisérom filmu o vtákoch. Blázni v oblakoch, matky na zemi. Ako sa mám?

Tej žene, ktorá pre mňa nespáva, nepoviem všetko. Nepoviem takmer nič. Okrem výmyslov. Bez toho to nejde. Pravda je ťažký kameň na jej hrudi a ja ju predsa nechcem stratiť. Znesie veľa, ale načo ju trápiť. Deje sa to tak či tak. S plienkami aj bez nich. Som napoly ona. Neuniknem. Je o nej jedna mrazivá báseň. Presne ti ju však povedať neviem.

Je to príbeh, v ktorom sa mladík zallúbi, ale pyšné dievča ho nechce. Len ak jej prinesie srdce svojej matky. Šiel, zabil matku, vyrezal jej srdce a bežal s ním k svojej milovanej. Ako tak bežal, pošmykol sa, spadol na zem a srdce mu vypadlo z rúk. Gúľalo sa v piesku, v prachu, po ostrých kamienkoch. Krvavé, doráňané matkino srdce. Mládenec vstal, oprášil si nohavice. Nič vážne sa mu nestalo. A vtom sa to doráňané matkino srdce ozvalo nežným milujúcim hlasom: „Neublížil si si, syn môj?“

Matka uspáva. Nachádzam polohu pre svoju unavenú hlavu, sledujem okno, zatváram oči. Niečo sa určite bude diať, ale niečo už bolo. Vraciam sa tam, kde mi bolo dobre. Kde si to pamätám alebo idealizujem.

Máme kopy vlasov a pekné baby v triede. Po jednom pive sa vieme zaľúbiť. V slúchadlách znie perlový džem. Sme zakuklené socialistické decká na gymnáziu. Majú sa z nás vyliahnúť kapitalistické motýle, a my nevieme hrať ani basketbal. Nieкто už má káblovku a MTV. Akí sme len múdri. Učíme sa Platónovu jaskyňu a bojíme sa starého Mantiča. Všetci máme vodičák a nieкто už aj šoféroval. Nieкто sa už aj bozkával. A ten chlapík, ktorý si mal opraviť päťky, ten sa tu ani neukázal. Ten už sa holí. Serie na to.

V bielych ponožkách. Neprezutí. Básničky píšem na linajkový papier pod abstraktný obrázok. Poskladám a darujem. Nezapa-mätám si. Netuším, čo mi za tie verše dá ona.

Hluční, naivní. Polobásnici a pololudia. Logaritmy, integrály, kyseliny, zásady, huby-fungi, vtáky-aves, československá politika po druhej svetovej vojne, Nirvana. Na jednej páske dva albumy, no posledná pesnička nevyšla celá. Ciboha.

Štýlovo vyťahany sveter. Takí istí motáci ako tí dnešní. Len sme nemali toľko komunikačných hračiek a vedeli sme sa dohodnúť. O siedmej v Ponorke.

V správnej teplote, s peknou penou, nad čiarku, v primeraných množstvách. Veľkými dúškami konzumovaný život. Rovnako múdri ako dnes. Alebo ešte múdrejší. Vieš presne, čo nechceš. A ani zaboha nevieš, čo chceš. Koľko stojí všetko? Záverečná.

Kráčame s tablom drzí a nezničiteľní ako šváby. Podávame si prihlášky. Na školy, na aké sa patrí. Svetu chýbajú najmä právnici a filozofi. Reprezentujeme rodičov, cirkev, satana, učiteľov a Mantiča. A tak trochu aj seba. Svoj oblek a vyžehlenú košelu. Naše matky veria v peкло, v ktorom končia neobriadení mladí muži s vyšúchaným golierom.

Domáci a cezpoľní. Znie to neveriteľne, čo všetko je súčasťou Slovenska. Aj Čierna nad Tisou.

Fajčiari a tuhí nefajčiari v chatke, kde sa hrajú karty ako predohra. Na gitare vie každý len šesť tónov Metallicity. Hitparády majú zmysel. Chvíľu sa tancuje. Chvíľu sa nič nedeje, potom nič, nič, stále nič a nakoniec to poserieš a nestane sa celkom

nič. Tak sa aspoň opijem, keď už som sem vláčil bandasku vína. Kašlem na ženy.

Doznie to. Spolužiačky sa vrátia k stálym frajerom. K starým dvadsaťročným chrenom.

V záhrade sú dozreté jahody, v schránke doporučené listy. Nikam nemusíš, nikde ťa nechcú. Všade je ťa škoda. S odstupom času zlatý čas. A v tom čase ťažký prúser.

Všelijako sa to ešte motalo, uzlilo, zajakávalo, ožívalo a nakoniec splaslo. Spokornelo. Aký to má odborný názov, neviem. Asi mladosť. Obdobie sucha alebo dažďov. Jedno z toho. Cmúľame cumlíky a každá verzia nám pripadá vtipná.

Kolesá lietadla sa znova dotýkajú zeme. Skúsení piloti alebo len štatistika. Úspešné pristátie. Žiaden článok do čiernej rubriky.

Zobudený, živý a zdravý. Utieram sliny a začínam sa báť. Frankie dospieval.

Znie to ako skok do hĺbky. Báseň 3D a zima na uši. Nikdy si mi nahlas nepovedal, že chceš motorku ako pointu. Ani si to nešepkal. Nevedela som si predstaviť, že ťa láka vzrušenie neistoty a neistota ozajstného vzrušenia.

Podpisuješ sa svojím menom, aby som si ťa nemýlila s inými. Akoby si chcel byť za každú cenu lepší. Na veľkosti mi fakt nezáleží.

Môj svet je plný chlapov, ktorí nechcú starnúť a vravia si, že nemenia názory. Roky skúseností za sebou a po tridsiatke už len krízy a choroby. Velmajstri príbehov, v ktorých víťazí pohodlie. Domáci miláčikovia, králiky a kanáriky, býky a jazvečíky, lži na krátkych nožičkách. Najlepšie si oddýchnu bez žien a na ryby nosia viac piva než náčinia. Občas niečo ulovia, ale to na veci nič nemení. Ja im to nežeriem. Pred čím si utekal?

Že žeriem každý deň v štátnej správe jeden obed. Podpisujem kilá papierov, ktoré navodzujú dojem, že v štáte funguje spravodlivosť, že funguje štát. Mám si vybrať kanceláriu, vykopať zákla-

dy, zavolať robotníkov a rozkázať im nech mi postavia záchod. V zmysle platnej legislatívy nech je čo najdrahší. A potom si sadnem na vrchol svojej kariéry a vyseriem sa na všetkých. Mali sa dobre učiť, nemuseli stavať záchody.

Behám tam po chodbe s titulom a radami do života. Zapisovateľky zapisujú, lakujú si nechty, roky plynú. Vrchol dňa. Obed. Fúj, dnes je kôprová.

Vravím si, že proces premien mám pod kontrolou. Z východniara sa nesmie stať bratislavský čurák alebo východniarsky čurák žijúci v hlavnom meste, ktorému tí bratislavskí nesiahajú ani po členky. Obklopujú ma, dýchajú mi na krk cesnak a pýtajú sa, či som sa už naučil klamať. Čuráci.

O seba sa ešte nebojím. Pár ľudí sa o mňa bojí nepretržite. Nezávidím im. Bolestivo zo seba osekávam svoje korene. Pálím ich, aby som mal teplo do zásoby.

Ráno zvoní rutina, beží so mnou na zastávku, presedí so mnou pracovný čas. Strácam sa pod spismi. O chvíľu začnú hniť. Živia ma, ale nechcem sa do nich zahrabať, urobiť si v nich hniezdo, naklásať vajíčka a zvaliť zodpovednosť na potomstvo. Nie som parazit. Utekám.

A pritom nemám až tak veľa načítané.

Vravíš teda, že si to bol ty?

Myslím, že áno. Takto sa správam. Idealizujem si vlastné vybrané slová, aby sa mi ľahšie dýchalo. V systéme, v ktorom sa snažíme, plazíme. Trúsime reči a chlieb. Rozmnožujeme sa a vysvetľujeme deťom, čo sami nevieme. Každá generácia sa nazýva stratenou a nedokáže si napísať ani vlastný manifest. Zatváram ústa skôr, než poviem, čo som chcel. Škoda reči. Slabý hlas. Nemoderná frekvencia.

Neviem chodiť po štyroch, lebo som sa to učil ináč. Nikto mi neplatí za účinkovanie bez masky. Každý sa chce len predbiehať, preskakovať, podvádzať a podliezať. A ja predsa s nikým nechcem súťažiť, s nikým sa nechcem biť.

Nerozumiem. Úplne nerozumiem. Žijem v tom.

Stručne je to životopis, ľudsky je to človek, romanticky je to básnik, prakticky nikto, absurdne právnik a po mojom Moski. Taká duša, čo tu je a možno už aj bola alebo ešte len bude. Ak si zaslúži a ak má krvný obeh nejaký význam.

Zaspievaš ma celého v troch akordoch, prečítaš ma za jednu noc, porazíš ma v logike, zrazíš ma jednou ranou, oblbneš ma divadlom s dojímavým dejom. Motorku nikomu nedám, opijem sa aj nechtiac, klamať telom neviem. Stráži ma tieň.

Lezieš na nervy. Ale nerobíš to zle. Tréning, skúsenosti a chémia. Dlho spíš. Utekajú ti dni, roky a šance. Nie som si istá, či ma máš naozaj rád. Dávno nemám pätnásť. A zároveň sa mi zdá, že som staršia ešte len od včera.

Topánky, s ktorými by si bol spokojný, sa nikde na svete nevyrábajú. Bojím sa, že rozčúlený nabehneš do Indie, zabiješ posvätnú kravu, stiahneš ju z kože, mäso dáš zjesť hladným vegetariánom a ušiješ si obuv sám.

Neznášaš, keď si listujem v časopisoch, v ktorých sú fotografie zženštilých chlapov. Podozrievaš ma z nevery, keď si nasliním prst. Zúriš, keď používam slovo „wow“. Ako nejaká značková hus v nákupnom centre. Nesmiem, som Slovenka. Fííha. Takmer som zabudla.

Spôsobuješ hádky, nemáš sa s kým rozprávať o mne. Nemáš ani čo počúvať, lebo nikto nič nehra. Dodnes rátaš vozne na nákladných vlakoch. Nepamätáš si, či ten najdlhší bol vrátane lokomotívy alebo bez. Obhospodaruješ práčne svoj svet sám. Máš v ňom košatý strom so zlatými jablkami. Ryješ sa mu medzi koreňmi ako diviak, lúpeš z neho kôru. Nakoniec ho prevrátiš, dolámeš a prekročíš. Jablká nepozbieraš. Nepotrebuješ žiadne problémy s uskladňovaním. Si ako cigán. Dnes a dosť.

Píliš, rúbeš, páliš leto do tla a v zime potom nemáš čím zakúriť, pestuješ depresie. Chcem ťa zohriať. Viem aj ako, ale neviem, kde presne si, keď ti je veľká zima.

Na parkovisku, kde černocho Sunday hrá na trúbku. Narodil sa v nedeľu. Preto také smiešne meno. Za celý život sa nenaučil

pracovať. Ovláda umenie MF. Má fpiči, za celý deň umyje ledva jedno auto. Nosí si desiatu a uniformu zamestnanca, takže je to v pohode. Žiadať od neho viac by bol rasizmus.

Cisterna na vodu, vedrá a gumené čižmy. Studené ruky, zarastené tváre. Na zamračenej oblohe sa ukáže trochu slnka. Znova zmizne. Zima. Trhový mechanizmus v číslach, minciach množstvových zľavách. Holuby ohlodávajú kosti z vyprášaných kurčiat. Rozmýšľam, či si zajtra neprinesiem gitaru a nezahrám si so Sundym. Niečo moje. Čierny chlapec sa chytí.

Sanitky hučia hlučne a rýchlo. Nedočkaví chodci na červenej, dodávky plné náradia a materiálu, denné menu na tabuli pred reštikou. Pekári miesia chlieb z polohrubej výberovej uponáhľanosti. Poháre z ranných káv sú nahádzané v košoch. V knižnici oproti sa začína kurz pre mierne tupých až tupých. Dnes sa naučia zapínať počítač. Robia si poznámky. A aj napriek tomu zotročili svet.

Bohaté mamičky na veľkých autách nevedia cúvať. Vyberajú decká, kladú ich do kočíkov, idú im kúpiť polotovar. Celý svet stačí hodiť do mikrovlnky na pár minút. Keby mohli, hodia ho tam. Za ten čas Vitalij Sergejev umyje auto.

Vyzerá, akoby to robil rád. Začína kolesami, pokračuje karo-sériou. Do detailu vyčistí okná. Aj na ne napľuje, ak je chémia slabá na rozplesknuté muchy. Všetkým zákazníkom sa úctivo pchá do riti. Ale s hrdosťou. Nie ako Slováč. Za 5,95 zvonku. Za 12 libier zvonku aj zvnútra. S rukavicami alebo bez, v lete aj v zime. Potrebuje prežiť. Nemá pas ani svoje meno. Trochu zarába a veľa pije. S menšími obmenami vkuse desať dlhých rokov. A Vitalij to prežije, lebo je Rus.

Oslovuje ma brat. Verí mi od prvej chvíle, len čo som na neho prehovoril po rusky. A tam ďaleko za anglickou hmlou je jeho domov. Ešte nevie, že tu nezbohatne, nepomýšľa na návrat. Zachutili mu omrvinky, ktoré trúsi Západ. Chce sa uživiť a poslať peniaze synovi. Vlk, ktorý naháňa v prvej časti seriálu zajaca na pláži pomedzi svine v podprsienkách. Ruský bojový film naživo, bez titulkov v životnej veľkosti. Ide z neho strach, keď sa unavený životom opije už po dvoch pivách a potom búra všetko, čoho

sa dotkne. Za triezva ma podporí, keď sa búram ja sám. Tancuje na depeš suverénne ako na moskovskej diskotéke v časoch, keď stretol svoju ženu.

Tú koženú motorkársku bundu mám od neho. Sníval o mojej motorke spolu so mnou. A možno ešte viac. Povedal „Merry Christmas“, dal mi ju a začal sa smiať od šťastia a ja s ním. Povedal, že ma bude „zaštišťať“ pred vetrom a dažďom a pred zraneniami. Chráni. Preto je taká špinavá. Preto ju nosím.

Okrem mňa veril ešte svojmu krížu na krku. U neho mi to nevadilo a pripomenul som mu ten kríž, až keď páchal hriechy. Akoby som ja sám bol nevinný. A keď sme spolu kráčali mestom, vždy sme sa cítili ako králi, ktorí dobyli svet. S Rusom sa tomu dá tak ľahko uveriť. „Davaj za vas, davaj za nas.“

Pomodlil sa za mňa pred mojou prvou veľkou cestou a zmizol do spomienok.

Zase som nebola s tebou. Rozbila som pohár. Nechtiac. Pokazila som si náladu. Chtiac. Presolila som prívarok a nerozumela vtipu. Ľutovala som sa ako chudera v hydinárni. Široko-diaľko nebolo chlapa, ktorý by mi dodal sebavedomie.

Vyhodila som na stôl všetky karty, lebo sa mi chcelo hrať fľašu. Sama som ju kúpila. Nikto ju nechcel hrať. Nikto si nevšimol, že mám svetlejšie vlasy. Ani ty si ma nepochválil, že sa menej hádam. Ani neviem, za čo ma naozaj máš.

Z motora mi vytiekol olej. Alebo niečo. Nevieam. Nevyznám sa v tom. Nie som chlap. Viem však vymeniť žiarovku.

Potrebujem tlmočničku na štebotanie. Nejakú mrchu škaredú, vzdelanú. Na také chvíle, keď sa potrebujem ponížiť až do krvi. Len pokec, neskôr možno niečo viac. Alebo ma vezmi so sebou. Hocikam. Nejdeš na mňa zle. Kde si?

Otváram ťažké dvere starého domu na Streatham Hill. Hneď vedľa Williama Hilla a stánku s ovocím. Oddnes platím nájomné chlapovi so psom, oddnes bývam v byte na treťom poschodí. Býva v ňom aj Piuka. Piuka nožná. Blondávy prototyp Poliaka,

ktorý sa smeje Slovákov, že nevie, čo je to piuka. A potom sa Slovák smeje Poliakovi, že pre futbal majú taký smiešny názov.

Arek. Arkádiuš. Nikdy som také meno nepočul. Hlúpy som ja, a nie poľská kultúra. „Skond jesteš?“ Zo Slovenska. Slovacia. „Pienkne vitam.“ A pridilil mi časť izby pri okne.

Chlapčisko sa celé dni venuje futbalu v počítačovej hre, počúva poľský hip-hop a balí jointy. Všetko, čo ho baví. Možno tomu aj rozumie. O ženách nerozpráva skoro vôbec. Myslím, že žiadnu nikdy nemal. Ale má „tridešti“ giga porna. Radšej však „krenti blanti“.

Časom som sa naučil zaspávať pri hluku ulice. Kým som sa to naučil, tak som len tak ležal a myslel na to, že ten hluk raz dám do riadkov alebo do piesne. Vraj som chrápal.

Muzika sa dala počúvať len cez slúchadlá. Ináč len poľský hip-hop. Chýbala mi gitara.

Na rohu otvorili nový halalský obchod pre moslimov. Hocičo žrať nebudú. Ja som žral špagety a fazuľu. Občas aj banány. Tie, čo tak veľmi chýbali Havlovi a tým ostatným prefajčeným flákačom.

Vlakom sa dalo ísť načierno s čoraz väčšími rizikami. Fízli už prišli na mnohé triky z Východu. Stále mám však nohy, čo sa veľkého mesta neboja.

Domordoval som svoju prvú fušku. Konečne nie zlé prachy. Na jar som sa rozlúčil s Vitalim a začal som pracovať v Peckhame. Belosi v menšine, černosi na koni a pri žezle. Starej feťácke som pomohol odniesť kufor. Darovala mi legendárny klobúk. Od starého feťáka som za päť libier kúpil elektrickú gitaru. Feťáci.

Opravoval som posledné chyby v knihe pripravenej na vydanie. Tak ťažko sa mi vysvetľovalo, o čom je. Dodnes mi to nejde.

Piuka si kúpil foťák. Dobrý, lebo bol lacný. Zabalil jedného. Dal do poriadku seba aj mňa a šli sme ho vyskúšať. „Tutaj še postav Slovacia. Nerušaj še. Čekaj, bo nie viem, kde še vľanča. Cvak, cvak. No nie viem. A može bende dobre. Spoko.“ Obal knihy.

Piuka fajčil kopec trávy a chodili za ním kamoši, ktorí okrem slova „kurva“ nemajú ani veľmi čo povedať.

Nemiešal som sa im do reči. Keď som si kúpil ku gitare efekt a slúchadlá, už som sa nemiešal úplne do ničoho. Na posteli se-

dela ryšavá Jola, nad ňou visel Morrison. Dočasne. Kým si s frajerom nájdú bývanie.

Dookola si púšťa Led Zeppelin, predstavujem si ju, že je moja. Nedostupná poľská hrdosť. Hrdosť národa, ženy, matky, drahej kurvy. Ani nie je pekná. Ani nie je taká najchudšia. Ani nemá pekné kozy. Ale je fajná. S frajerom si nachystali čiary koksu na hladkom obale mojej rozčítanej knihy o Lennonovi. V tom čase som hral len stupnice.

Vo vedľajších izbách sú postavičky z filmu, ktorý nikto nenaťočí. Rozbité zámky a nefunkčné krby. V kúte kufrík s náradím, na stole cider a neporiadok. Dobrý chlieb. Z *poľskiego sklepu*. Reprezentanti národa, ktorý bojoval azda s každým. Prvé príkázanie „ušetriť, kde sa dá“. Vraj sa dá zadarmo chytať internet. Poľky, ktoré prišli len nedávno, obiehajú len tri základné slepačie kolá. Anežkine a Kaškine u Bieleho orla. Mám šmak na „kurčaka“.

Hlava mu padá od únavy a pokorne ako pri spovedi posieľa do mojej kamery odkaz žene. Jednoduchosť čo má letieť v čase. „Kocham cie ponad žitie.“ A potom už len: „Slovacia, zahraj čož poľskiego.“ Neviem. „Sprobuj ja ti bende pomagal. Tilko neumje slova. Zmenčoni jestem.“

„No to nara. No, do jutra. A jak biš viedel o jakejz fuche, to zadzvon do mne abo do Tomka. Robime všistko. Mame vlasne nažendja.“

Tesne pred spaním dopíjajú posledný cider. *Kurva amen a jutro kurva do praci. Kurva.*

Asi ich je už milión. Blondavé hlavy bohatierov slovanských legiend, špinavé nohavice maliara natierača. Ohýbajú svet a sejú po ňom prázdne plechovky od piva. Udierajú prví. Štyria tankisti a pes. *Kolorove jarmarky*. Hlas *poľskiego* lektora v Matrixe.

Chutí mi to všetko. Prechádzam sa po meste so slúchadlami na ušiach a počúvam Ľube. Nerozumiem všetko, vyčítam si, že som sa ruštinu neučil lepšie. Pár libier vo vrecku je dosť. Až viac než som v tej chvíli potreboval. Raz denne sa najesť, zaplatiť nájomné. Nič viac vtedy nebolo. Ved' som ani nevedel, kde som. Motorka musí ešte počkať. Veľa o nej rozprávam.